Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 23.10.2008

Č. j. S240/2008/VZ-18275/2008/510/če V Brně dne 3. října 2008

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže příslušný podle § 112 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení zahájeném dne 29.8.2008 podle § 113 odst. 1 téhož zákona z moci úřední, jehož účastníkem je

- Česká republika - Krajský soud v Brně, IČ 00215724, se sídlem Rooseveltova 648/16, 601 95 Brno, jehož jménem jedná JUDr. Jaromír Pořízek, předseda soudu,

ve věci přezkoumání úkonů zadavatele ve veřejné zakázce „Justiční areál v Brně - nábytek“, zadávané v otevřeném řízení, jehož oznámení bylo v ISVZ uveřejněno dne 2.5.2008 pod ev.č. VZ 60016913 a v Úředním věstníku EU pod zn. 2008/S86-117056 dne 3.5.2008, **rozhodl** podle § 118 citovaného zákona o veřejných zakázkách takto:

I.

I. 1. Zadavatel Česká republika - Krajský soud v Brně nedodržel postup pro zadání veřejné zakázky stanovený v § 55 odst. 3 písm. c) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, tím, že v zadávacích podmínkách požadoval k prokázání splnění ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů dodavatele pro plnění veřejné zakázky podle § 55 odst. 2 téhož zákona, aby „disponibilní zůstatek na běžném účtu dodavatele byl ke dni podání nabídky v řádu desítek milionů“, čímž nevymezil minimální úroveň požadovaného finančního a ekonomického kvalifikačního předpokladu odpovídající druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění veřejné zakázky, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky a dosud nedošlo k uzavření smlouvy.

I. 2. Zadavatel Česká republika - Krajský soud v Brně nedodržel postup pro zadání veřejné zakázky stanovený v § 56 odst. 7 písm. c) citovaného zákona o veřejných zakázkách tím, že v zadávacích podmínkách k prokázání splnění technických kvalifikačních předpokladů dodavatele pro plnění veřejné zakázky nevymezil minimální úroveň kvalifikačního předpokladu podle § 56 odst. 1 písm. a) téhož zákona, odpovídající druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění veřejné zakázky, když v rámci seznamu významných dodávek připustil pouze významné dodávky realizované dodavatelem pro „ústřední orgány, státní správy,

samosprávy, školy, banky a soudy“, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky a dosud nedošlo k uzavření smlouvy.

Jako opatření k nápravě podle § 118 citovaného zákona o veřejných zakázkách Úřad pro ochranu hospodářské soutěže **ruší zadání veřejné zakázky** „Justiční areál v Brně - nábytek“.

II.

Podle § 119 odst. 2 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na § 1 odst. 1 vyhlášky č. 328/2006 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přezkoumání úkonů zadavatele pro účely zákona o veřejných zakázkách, se zadavateli Česká republika - Krajský soud v Brně **ukládá uhradit náklady řízení ve výši 30 000,-- Kč** (třicet tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do dvou měsíců od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže zřízený u pobočky České národní banky v Brně číslo 19-24825621/0710, variabilní symbol 2400850001.

Odůvodnění

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže příslušný podle § 112 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Úřad“ a „zákon“), obdržel písemný podnět k prošetření postupu zadavatele Česká republika - Krajský soud v Brně, IČ 00215724, se sídlem Rooseveltova 648/16, 601 95 Brno, jehož jménem jedná JUDr. Jaromír Pořízek, předseda soudu (dále jen „zadavatel“), při zadávání veřejné zakázky „Justiční areál v Brně - nábytek“, v otevřeném řízení, jehož oznámení bylo v ISVZ uveřejněno dne 2.5.2008 pod ev.č. VZ 60016913 a v Úředním věstníku EU pod zn. 2008/S 86-117056 dne 3.5.2008. Úřad s obsahem podnětu seznámil zadavatele a současně si od něj vyžádal dokumentaci o veřejné zakázce (dále jen „dokumentace“), včetně stanoviska k podnětu. Po jejich posouzení Úřad zahájil správní řízení z moci úřední. Důvodem byla skutečnost, že zadavatel v rámci požadavků na prokázání splnění kvalifikace stanovil požadavek, aby „disponibilní zůstatek na běžném účtu dodavatele byl ke dni podání nabídky v řádu desítek milionů“, resp. že jako „reference“ o významných zakázkách připustil pouze zakázky realizované pro omezený okruh odběratelů. Vznikla tak pochybnost, zda zadavatel omezil rozsah požadované kvalifikace pouze na informace s předmětem veřejné zakázky bezprostředně související, resp. zda ho předmět veřejné zakázky opravňoval k uvedenému omezení akceptace prezentace významných dodávek. Z dokumentace zjistil Úřad následující skutečnosti.

Zadávací dokumentaci si vyzvedlo 6 dodavatelů. Zadavatel v rámci prokazování splnění kvalifikace stanovil ve smyslu § 56 odst. 1 písm. e) zákona požadavek na předložení vzorků dle specifikace uvedené v zadávací dokumentaci. Ve stanovené lhůtě předložili zadavateli požadované vzorky zboží dva z dodavatelů s tím, že zadavatel po jejich posouzení konstatoval, že předmětný kvalifikační předpoklad splnil pouze jeden z nich, a to společnost VESNA INTERIORS, s. r. o., Veselí nad Moravou. Ve lhůtě pro podání nabídek zadavatel obdržel dvě nabídky. Z důvodu nesplnění kvalifikace pak jednoho z uchazečů, a to společnost ELBEN s. r. o., Ústí nad Labem, rozhodnutím ze dne 17.6.2008 ze zadávacího řízení vyloučil. Jak vyplývá ze zprávy o posouzení a hodnocení nabídek ze dne 17.6.2008, komise pro posouzení a hodnocení nabídek ve smyslu § 79 odst. 6 zákona hodnocení zbývající nabídky, a to společnosti VESNA INTERIORS, s. r. o., Veselí nad Moravou, neprovedla. Zadavatel však o výběru nejvhodnější nabídky dosud nerozhodl.

Zahájení správního řízení oznámil Úřad zadavateli, který je podle § 116 zákona jediným účastníkem správního řízení, dopisem ze dne 27.8.2008. Usnesením z téhož dne účastníku řízení stanovil lhůty, ve kterých byl tento oprávněn navrhovat důkazy, vyjádřit své stanovisko v řízení, resp. vyjádřit se podkladům pro rozhodnutí. Dnem 29.8.2008, kdy zadavatel oznámení obdržel, bylo správní řízení zahájeno. Úřad současně zadavateli rozhodnutím č. j. S240/2008/VZ-17435/2008/510/če ze dne 27.8.2008, které nabylo právní moci dne 13.9.2008, uložil předběžné opatření zákaz uzavřít smlouvu v zadávacím řízení do doby nabytí právní moci rozhodnutí, kterým bude správní řízení ukončeno. Zadavatel se ve stanovené lhůtě ani později ve správním řízení nevyjádřil.

Úřad přezkoumal podle § 112 zákona dosavadní postup zadavatele v zadávacím řízení a po zhodnocení všech podkladů, zejména dokumentace a vlastních zjištění, konstatuje, že zadavatel v zadávacím řízení nedodržel postup stanovený zákonem pro zadání veřejné zakázky. K tomu uvádí následující rozhodné skutečnosti.

Relevantní ustanovení zákona

Podle § 55 odst. 2 zákona je veřejný zadavatel oprávněn požadovat vedle dokladů podle odst. 1 téhož ustanovení zákona rovněž jiné doklady, prokazující splnění ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů dodavatele. Podle odst. 3 téhož ustanovení zákona je ve vztahu k ekonomickým a finančním kvalifikačním předpokladům veřejný zadavatel povinen v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení

a) stanovit rozsah požadovaných informací a dokladů,
b) uvést způsob prokázání splnění těchto kvalifikačních předpokladů a
c) vymezit minimální úroveň těchto kvalifikačních předpokladů odpovídající druhu, rozsahu a složitosti předmětu veřejné zakázky.

Podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona může veřejný zadavatel k prokázání splnění technických kvalifikačních předpokladů dodavatele pro plnění veřejné zakázky na dodávky požadovat seznam významných dodávek realizovaných dodavatelem v posledních 3 letech s uvedením jejich rozsahu a doby plnění. Přílohou tohoto seznamu musí být osvědčení nebo čestná prohlášení dle bodů 1. až 3. téhož ustanovení zákona. Podle § 56 odst. 7 zákona je veřejný zadavatel povinen v oznámení o zahájení zadávacího řízení stanovit rozsah požadovaných informací a dokladů, uvést způsob prokázání splnění těchto kvalifikačních předpokladů a vymezit minimální úroveň těchto kvalifikačních předpokladů, odpovídající druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění veřejné zakázky.

Zjištění vyplývající z dokumentace a závěry Úřadu

K bodu I. 1. výroku

Zákon v § 55 odst. 1 uvádí doklady, které je možné v souvislosti s prokázáním splnění ekonomického a finančního postavení od dodavatele vyžadovat. Seznam dokladů uvedený v zákoně není vyčerpávající a zadavatel může požadovat i jiné formy prokázání způsobilosti dodavatele. Zadavatel v oznámení o zakázce pod bodem III.2.2. Ekonomická a finanční způsobilost k prokázání splnění ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů dodavatele pro plnění veřejné zakázky požadoval, aby „disponibilní zůstatek na běžném účtu dodavatele byl ke dni podání nabídky v řádu desítek milionů.“

Úřad k citovanému požadavku zadavatele konstatuje, že smyslem prokazování finančních a ekonomických kvalifikačních předpokladů je potvrzení schopnosti dodavatele plnit své finanční závazky. To však neznamená, že by dodavatelé měli prokazovat skutečnost, že mají finanční prostředky uloženy na svých běžných účtech či dokládat výši zůstatku na účtu. Dodavatelé své volné finanční prostředky za účelem jejich optimálního zhodnocení mohou přesouvat např. na jiné účty, či jinak investovat, aby z nich dosáhli vyššího výnosu než na běžném účtu. Proto není nezbytné, aby na běžných účtech zůstávaly volné finanční prostředky, které dodavatelé nepotřebují k uhrazení (umoření) nejbližších splatných závazků. Skutečnost, že dodavatel nemá zůstatek na účtu ve výši požadované zadavatelem (v šetřeném případě „v řádu desítek milionů“, přičemž zadavatel v této souvislosti neuvádí měnu, na kterou prokázání svého požadavku váže, a požadavek zadavatele je tedy také neurčitý ve smyslu § 55 odst. 3 písm. c) zákona), však automaticky neznamená, že by takový dodavatel nebyl schopen svoje závazky splnit. Nelze pominout ani skutečnost, že „výše zůstatku na účtu“ může být v čase nepochybně proměnlivá, což dále snižuje vypovídací schopnost tohoto ukazatele z hlediska jeho významu pro ověření ekonomické a finanční způsobilosti dodavatele. Naopak ani momentální fakt, že dodavatel má zůstatek na účtu ve výši požadované zadavatelem, automaticky neznamená, že je schopen všechny finanční závazky splnit. Při zadávání veřejných zakázek je tedy požadavek zadavatele na výši zůstatku na účtu uchazeče z ekonomického hlediska neopodstatněný. Takto stanovený požadavek zadavatele nevyjadřuje finanční a ekonomickou způsobilost uchazečů, která by byla stanovená podle druhu, rozsahu a složitosti veřejné zakázky, a to bez ohledu na výši požadovaného zůstatku na běžném účtu, příp. na jakémkoliv jiném druhu účtu.

Požadavek zadavatele, aby „disponibilní zůstatek na běžném účtu dodavatele byl ke dni podání nabídky v řádu desítek milionů“, mohl z uvedených důvodů omezit počet podaných nabídek. Úřad doplňuje, že předmětný požadavek zadavatele byl v této souvislosti zpochybněn i v rámci podnětu, na jehož základě Úřad toto správní řízení z moci úřední zahájil. Zákonnost požadavku zadavatele, týkající se „zůstatku na účtu“, již byla Úřadem také řešena, a to v rozhodnutích č.j. S073/2007/VZ-08397/2007/520-KV ze dne 14.5.2007 a č.j. S159/2008/VZ-14933/2008/510/jl ze dne 25.7.2008, která jsou pod uvedenými č.j. uveřejněna ve sbírkách rozhodnutí sekce veřejných zakázek na webových stránkách Úřadu www.compet.cz.

Na základě výše uvedeného Úřad konstatuje, že zadavatel nedodržel postup stanovený v § 55 odst. 3 písm. c) zákona tím, že v zadávacích podmínkách k prokázání splnění ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů požadoval, aby „disponibilní zůstatek na běžném účtu dodavatele byl ke dni podání nabídky v řádu desítek milionů“, čímž nevymezil minimální úroveň požadovaného finančního a ekonomického kvalifikačního předpokladu odpovídající druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění veřejné zakázky. Tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, neboť jeho důsledkem mohlo být omezení počtu nabídek, a dosud nedošlo k uzavření smlouvy.

K bodu I. 2. výroku

Zadavatel v oznámení o zakázce pod bodem III.2.3. Technická způsobilost uvedl v souvislosti s prokázáním splnění technických kvalifikačních předpokladů dodavatele pro plnění veřejné zakázky požadavek, že: „dodavatel musí předložit doklady dle § 56 odst. 1 písm. a) [přílohou budou originály nebo úř. ověř. kopie osvědčení dle bodů 1. a 2., nebo čest. prohlášení statut. org. dodavatele dle bodu 3.],“ přičemž jako minimální úroveň stanovil „min. 15 dodavatelem dokončených dodávek obdob. charakteru [ustř. orgány, st. správa, samospr., školy, banky, soudy] v období 1.4.2005 až 31.3.2008, z toho min. 1 za min. 55 mil. Kč, min. 2

za min. 40 mil. Kč [každá], min. 3 za min. 15 mil. Kč [každá], min. 9 za min. 5 mil. Kč [každá], vše bez DPH."

Zadavatel tedy v rámci požadovaného seznamu významných dodávek realizovaných dodavatelem, připustil akceptovat pouze dodávky, které byly realizovány jen pro omezený okruh objednatelů (ústřední orgány, státní správa, samospráva, školy, banky, soudy), aniž by k tomu měl ve vztahu k předmětu veřejné zakázky jakýkoliv důvod, resp. ho v zadávací dokumentaci či v jiném svém vyjádření uvedl. Takto „nastavený" kvalifikační předpoklad mohl v konečném důsledku vést k tomu, že dodavatelům, mezi jejichž zákazníky patří i jiné subjekty, než ty které připustil zadavatel, mohla být omezena či dokonce znemožněna účast v předmětném zadávacím řízení tím, že by zadavatel jejich referenční zakázky – např. administrativní nebo komerční budovy a objekty pro soukromý sektor – neuznal. Úřad, stejně jako v oddílu I. 1. odůvodnění, poukazuje v této souvislosti na skutečnost, že i tento požadavek zadavatele byl zpochybněn v podnětu, na jehož základě Úřad správní řízení zahájil a doplňuje, že zákonnost obdobného požadavku zadavatele již byla řešena, a to v rozhodnutí č.j. S141/2008/VZ-13807/2008/510/Od ze dne 17.7.2007, uveřejněném na webových stránkách Úřadu.

Tím, že zadavatel ve vztahu k technickým kvalifikačním předpokladům v zadávací dokumentaci vymezil minimální úroveň těchto kvalifikačních předpokladů, která neodpovídá druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění veřejné zakázky, když v zadávacích podmínkách k prokázání splnění technických kvalifikačních předpokladů dodavatele podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona akceptoval pouze významné dodávky realizované dodavatelem pro omezený okruh objednatelů, nedodržel postup stanovený v § 56 odst. 7 písm. c) zákona. Tento postup zadavatele mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, neboť jeho důsledkem mohlo být omezení okruhu potencionálních dodavatelů a tím i soutěžního prostředí, a dosud nedošlo k uzavření smlouvy.

V návaznosti na skutečnosti uvedené pod body I. 1 a I. 2 odůvodnění Úřad konstatuje, že zadavatel v zadávacím řízení pochybil již při stanovení zadávacích podmínek, přičemž zjištěné skutečnosti mohly podstatně ovlivnit postavení a okruh potencionálních dodavatelů a tím i výběr nejvhodnější nabídky. Uvedenou situaci není možné napravit jiným způsobem, než uložením nápravného opatření ve smyslu § 118 zákona, spočívajícím ve zrušení zadávacího řízení „Justiční areál v Brně - nábytek". Pro úplnost Úřad zadavatele upozorňuje, že v souladu s § 84 odst. 7 a 8 zákona je povinen zrušení zadávacího řízení uveřejnit a současně písemně oznámit všem známým zájemcům či uchazečům s uvedením důvodu.

Náklady řízení

Podle § 119 odst. 2 zákona je součástí rozhodnutí Úřadu podle § 118 zákona také rozhodnutí o povinnosti zadavatele uhradit náklady správního řízení. Náklady řízení se platí paušální částkou, kterou stanoví prováděcí předpis. Prováděcí právní předpis vyhláška č. 328/2006 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přezkoumání úkonů zadavatele pro účely zákona o veřejných zakázkách stanoví v § 1 odst. 1, že paušální částku nákladů řízení o přezkoumání úkonů zadavatele, je zadavatel povinen uhradit v případě, že Úřad rozhodl podle § 118 zákona o zrušení zadání veřejné zakázky nebo jen jednotlivého úkonu zadavatele, a to ve výši 30 000,-- Kč. Vzhledem k tomu, že Úřad tímto rozhodnutím zadání veřejné zakázky zrušil, uložil zadavateli povinnosti uhradit náklady řízení, tak jak je uvedeno v bodě II. výroku rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dní ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – sekce veřejných zakázek, tř. Kpt. Jaroše 7, Brno. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Pavel Herman
ředitel sekce veřejných zakázek

Obdrží:

Krajský soud v Brně, Rooseveltova 648/16, 601 95 Brno

Vypraveno dne: viz otisk razítka na poštovní obálce